

KILPAILUVIRASTO
KONKURRENSVERKET

LAUSUNTO
Dnro 49/14.00.20/2010

1 (2)

22.2.2010

Oikeusministeriö

Oikeusministeriö

23.02.2010
ad kl, ml, la
Lavo

HALLINTOLAINKÄYTÖN KEHITTÄMINEN

Oikeusministeriö on pyytänyt Kilpailuvirastolta lausuntoa työryhmän välimietinnöstä "Hallintolainkäytön kehittäminen. Prosessityöryhmän välimietintö" (Oikeusministeriön työryhmämietintö 2009:19). Kilpailuvirasto toteaa lausuntonaan seuraavan.

Kilpailuvirasto pitää työryhmän ehdottamia uudistuksia perusteltuina ja kannatettavina. Kilpailuviraston näkemyksen mukaan työryhmän ehdotusta, jonka mukaan lakiin sisällytettäisiin suullista käsittelyä ja prosessin kulkua ohjaavia säännöksiä, voidaan pitää perusteltuna ja kannatettavina. Kilpailuvirasto toteaa kuitenkin, että viraston kokemuksen mukaan tuomioistuimet ovat kilpailuasioita käsitellessään pyrkineet jo nykyisinkin prosessinjohtoa koskevan toimivaltansa avulla selventämään prosessin kulkua.

Kilpailuvirasto kiinnittää huomiota myös siihen, että työryhmä ehdottaa, että hallintotuomioistuimille säädettäisiin laaja oikeus saada tietoja viranomaisilta ja todistajilta muualla säädetyistä vaitiolovelvollisuudesta huolimatta. Tuomioistuin ei kuitenkaan voisi kuulla todistajaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvasta seikasta, mikäli kuuleminen olisi vastoin erittäin tärkeää yleistä etua tai lapsen etua taikka muuta erittäin tärkeää yksityistä etua ja jos kuulematta jättäminen on välttämätöntä salassapitosäännöksessä tarkoitetun edun suojaamiseksi, eikä kuulematta jättäminen vaaranna oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumista. Työryhmän ehdotuksen voidaan katsoa laajentavan tuomioistuinten oikeutta kuulla todistajia vaitiolovelvollisuuden estämättä. Tältä osin Kilpailuvirasto kiinnittää huomiota siihen, että asian jatkovalmistelussa olisi kenties syytä edelleen täsmentää asiaa viranomaisessa käsitellettävien virkamiesten todistamiselvöllisyyden rajoja esimerkiksi pyrkimällä määrittämään em. erittäin tärkeän yleisen tai yksityisen edun käsitteen sisältöä. Kilpailuvirasto viittaa tältä osin säännöksiin, jotka koskevat tuomioistuinten jäsenten oikeutta olla todistamatta tuomioharkinnan sisällöstä ja kuluista. Kilpailuvirasto esittää näin ollen harkittavaksi, olisiko hallituksen esityksen perusteluissa syytä pyrkiä täsmentämään mm. sitä, miltä osin asiaa hallintoviranomaisissa käsitellessä virkamiehillä on

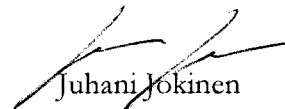
22.2.2010

velvollisuus todistaa asian ratkaisemiseen liittyvän harkinnan sisällöstä ja kuluista.

Kilpailuvirasto kiinnittää lisäksi huomiota työryhmän ehdottamaan uudistukseen, jonka perusteella tuomioistuin voisi erityisestä syystä asettaa määräpäivän, jonka jälkeen uutta selvitystä ei enää saisi esittää. Työryhmämietinnössä on todettu, että tällaisen määräajan asettaminen olisi poikkeuksellista ja sitä käytettäisiin vain tilanteissa, joissa tuomioistuimen käsityksen mukaan kaikki asian ratkaisuun tarvittavat selvitykset on jo saatu. Kilpailuvirasto kiinnittää huomiota siihen, että kilpailunrajoitusasioiden käsittelyssä saatujen kokemusten perusteella voidaan todeta, että asiaan vaikuttavaa selvitystä tai aineistoa saattaa tulla Kilpailuviraston tietoon vasta hyvin myöhäisessä käsittelyn vaiheessa. Vaikka työryhmämietinnön perusteella vaikuttaisi siltä, että tällaisen aineiston esittäminen olisi jatkossakin mahdollista asetetusta määräajasta riippumatta, hallituksen esityksen perusteluissa olisi kenties tarpeen harkita todettavaksi, että tällaisen hyvin myöhäisessä käsittelyn vaiheessa saatavan viranomaisellekin uuden relevantin selvityksen tai aineiston esittäminen olisi jatkossakin aina mahdollista.

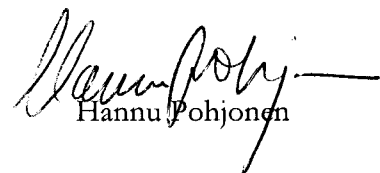
Kilpailuvirasto kiinnittää lopuksi huomiota oikeudenkäyntikulujen korvaamiseen. Kilpailuvirasto pitää työryhmän ehdottamaa korvausvelvollisuusperusteiden täsmentämistä perusteltuna ja kannatettavana. Kilpailuvirasto kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että asian jatkovalmistelussa olisi kenties syytä harkita täsmennettäväksi sitä, milloin korvausvelvollisuuden voidaan katsoa alkavan. Kilpailuvirasto viittaa tältä osin ratkaisutoiminnassa saatuihin kokemuksiin, joiden perusteella voidaan todeta, että asianosaiset ovat vaatineet korvattavaksi myös viraston asiaa koskevan hallintomenettelyn aikana kertyneitä kulujaan. Jatkovalmistelussa olisi siten kenties syytä pyrkiä täsmentämään sitä, voidaanko viranomainen velvoittaa korvaamaan asianosaiselle viranomaiskäsittelyn aikana aiheutuneita kuluja, ja jos voidaan, niin miltä osin ja mistä käsittelyn vaiheesta alkaen.

Ylijohtaja

Juhani Jokinen

Erikoistutkija

Hannu Pohjonen